

BUTTERFLY
MADAME

Giacomo Puccini (* 1858 † 1924)

Ně zcela oprávněně bývá dílo G. Pucciniho již tradičně zařazováno k naturalistickému směru italského verismu. Jeho operní odkaz je podstatně širší a bohatší ve srovnání s dílem P. Mascagniho a R. Leoncavalla. Hlavním cílem těchto autorů veristických oper bylo prudké střetnutí vášní, přehnaně expresivní drama žárlivosti, nešťastné lásky, vyjádřené vypjatými melodramatickými prostředky. G. Puccini také odevzdal daň naturalismu, zejména v operách Tosca, Dívka ze Zlatého západu. Jsou patrný i jeho vztahy k literárnímu verismu. Ale hlavní, vedoucí linie v rozsáhlém operním díle skladatelově nemůže být tak docela srovnávána s ohraničeným rámcem naturalismu italských veristů. Puccini, citlivý psycholog, lyrik, zůstal věren klasickému odkazu italského umění a jeho kořeny pevně tkví v operní tradici XIX. století. Tuto půdu nikdy neopouští, vzdává se důsledně

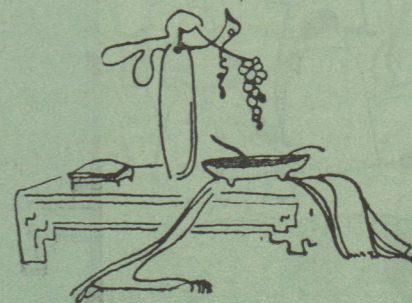

novátorských výbojů, zato se však tím intenzivněji soustřeďuje na vytvoření osobitě vyhraněného slohu, což se mu podařilo zcela podivuhodným způsobem. Vytváří vlastní, nenapodobitelný hudební projev silně, bezprostřední působivosti.

Již ve výběru libret lze sledovat jeho vlastní, osobitou linii. Nelákala ho slavná historie, mystika v duchu tehdejšího wagnerismu. V libretech jeho oper hrají často místo králů a knížat prostí lidé, hrdinové všedního dne.

Základní složkou jeho hudebního projevu je melodie, kantiléna, široce rozepjatá, temperamentní italská melodika. Svůj smysl pro barvu, odstín mistrovsky využívá v orchestru — dovede nenapodobitelně lehce navodit scénu, zachytit náladu a atmosféru, která se nemine bezprostředním účinkem. Tak je tomu i v opeře Butterfly.

Nálada je poetickým obsahem hudby — kouzlo japonské noci, minuty a hodiny čekání Butterfly — to vše zachytil autor způsobem, nesoucím všechny znaky jeho tvorby. Útočí tóny dramatickými i lyrickými, maluje křehký květ orientální krásy v celém svém půvabu.

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

G. PUCCINI :

Madame Butterfly

Opera o 2 dějstvích

Libreto podle J. L. Longa a D. Belasca napsali L. Illica a G. Giacosa

Shormistr: Jiří R. Miša
Výtvarník: Jiří Dvořák j. h.
Kostýmy: Bedřiška Ustohalová

Dirigent: Bohumil Gregor, J. Štych
Režie: Ilja Hylas
Asistent režie: Miloslav Nekvasil

Butterfly	Zdeňka Diváková
	Eva Gebauerová
Suzuki	Dagmar Průšová
	Alena Havlicová
Kate Pinkertonová	Alena Kupková
D. F. Pinkerton	Karel Kožušník
	Oldřich Lindauer
	Jiří Zahradníček

Sharpless	Čněk Mlčák
	Vojtěch Zouhar
Goro	Lubomír Procházka
Jamadori	Radoslav Svozil
Bonz	Rudolf Jusa
Yakuside	Miloslav Tolaš
Komisař	Miloslav Nekvasil
Matka	Marie Tkáčová
Sestřenice	Božena Šrámková

Obnoveno 16. září 1961

OBSAH OPERY - I. DĚJSTVÍ

Líbezná patnáctiletá gejša Čo-Čo-San, zvaná Butterfly, se zamiluje do mladého amerického důstojníka Pinkertona, který se bezstarostně toulá světem a který pro ukrácení dlouhé chvíle pronajme od japonského dohazovače za směšnou cenu domek a koupí i toto křehké děvčátko. Čo-Čo-San se bez rozmýšlení vzdává svého dosavadního života, zvyků i náboženství a jde za svým vyvoleným. Netuší, že ten, který v nově pronajatém domě byl prohlášen za jejího manžela, považuje sňatek podle japonských zvyklostí jen za nezávazné dobrodružství. Svatbě je přítomen jako svědek i americký konzul Sharpless, který má k malé Japonce více citu, než povrchní Pinkerton. Svatební veselí je zkaleno příchodem strýce Čo-Čo-San, který svou neteř proklíná za zradu vlastní víry.

II. DĚJSTVÍ

Uplynuly tři roky. Pinkerton odjel krátce po svatbě a Čo-Čo-San stále čeká. Žije osaměle s dítětem, které se jí zatím narodilo a se svou důvěrníci Suzuki, zavržená všemi svými příbuznými. Odmitá i nejbohatší nápadníky a stále čeká na svého manžela. Přijímá jen občas návštěvy konzulovy. Ten, dojat její věrnou láskou, neodvází se říci plnou pravdu — že se totiž Pinkerton v Americe oženil a nyní sice přijíždí, ale se svou ženou. Čo-Čo-San sama zahlédne na obzoru loď Abraham Lincoln a celou noc čeká. Dočká se však jen toho, že Pinkerton přichází a s ním i jeho žena a oba se rozhodují odvézt dítě a vychovat je v Americe. Čo-Čo-San se pokorně podřizuje, ale nesnese tíhu svého neštěstí. Umírá — spáchá harakiri.

G. Puccini: Madame Butterfly. Program vydalo Státní divadlo v Ostravě
v redakci prom. hist. Evy Sýkorové. Grafická úprava Bedřiška Ustohalová,
typografická spolupráce R. Mikeska. Vytiskly Moravské tiskařské závody,
n. p., Olomouc, závod Ostrava, prov. 22, Hollarova 14.

T 14-11830